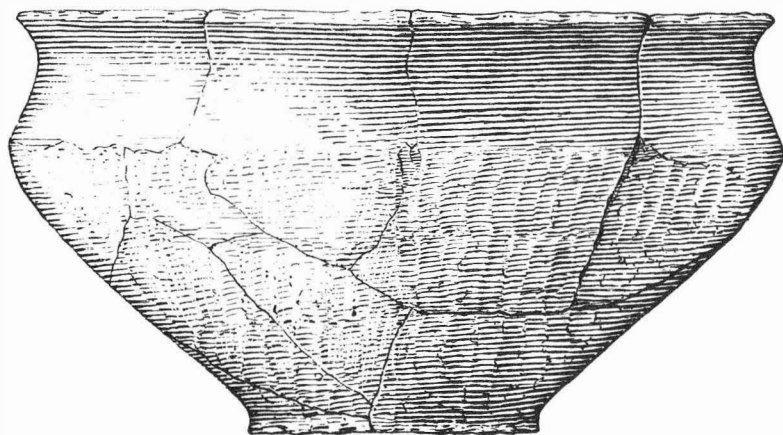

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1987

BRNO 1990

Fund auf der Urnenfelder Kultursiedlung bei Určice /Bez. Prostějov/. Aus ausgebaggerter Erde für ein kleines eingetieftes Wirtschaftsobjekt in der Flur Kopaniny hat man Scherben der schlesischen Stufe LK aus der gestörten Schicht oder Objekt gewonnen. Die Siedlung auf Kopaniny kann zur Zeit nicht verfolgt werden, auf dem gesamten Hang hat man Erdreich von den Bauarbeiten aus Určice aufgeführt.

BRONZOVÁ SEKÝRKA Z PROSTORU ROŽNOVA POD RADHOŠTĚM /okr. Vsetín/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno

/Obr. 13:2/

Přibližně 600 m západně od kopce Hradisko u Rožnova pod Radhoštěm, na kterém jsou patrně nevýrazné pozůstatky středověkého hradu, nalezl v červnu 1987 spolupracovník opavské expozitury AÚ ČSAV Ladislav Kabelka z Rožnova ve smrkovém lese bronzovou sekýrku, uloženou cca 15 cm pod povrchem.

Sekýrka s tulejí a oškem, celkové délky 8,3 cm, má poněkud porušené ostří, na obou stranách je opatřena středovým plastickým žebírkem a nese na celém povrchu zelenohnědou patinu.

Na základě dosavadních znalostí i analogií ji můžeme nejspíše zařadit do stupně HB, tedy do slezské fáze komplexu lužických popelnicových polí.

Bronzenes Beil aus dem Raume von Rožnov pod Radhoštěm /Bez. Vsetín/. Unweit des Berges Hradisko, ca. 2 km westlich von Rožnov pod Radhoštěm liegend, fand man ein bronzenes Beil mit Ose und Tülle, das man am ehesten in die Stufe HB einreihen kann, also in die schlesische Phase des Komplexes der Lausitzer Urnenfelder.

NOVÉ HROBY HORÁKOVSKÉ KULTURY VE VEDROVICÍCH /okr. Znojmo/

Petr Dočkal, Milan Salaš, MM Brno

Rozsáhlá horákovská nekropole ve Vedrovicích u kostela, resp. na jihozápadním svahu pod kostelem, je známa od roku 1902, kdy zde F. Dvorský odkryl první dva kostrové hroby /Červinka 1902, 250/. Z dalších při výstavbě postupně ničených a nepodchycených hrobů se podařilo zachránit ve 30. letech tři celky J. Kaufmannovi /Skutil 1936, 156; nálezná zpráva č.j. 397/46, archiv AÚ ČSAV Brno/. K novému registrovanému narušení lokality došlo opět v roce 1986, kdy byl základovým výkopem na zahradě F. Virgla zničen kostrový hrob, z něhož pracovníci prehistorického oddělení MM dodatečně získali čtyři misky, zdobené na vnitřní straně vtuhanými pásy. V prosinci 1987 pak při výkopu jam pro ovocné stromky a keře zachytil J. Hejda na sousední zahradě /Vedrovice č. 234/ další dva hroby, z nichž první zůstal intaktní, takže jej bylo možno kompletně prozkoumat.

V natažené poloze na zádech, hlavou k jihu, zde byl uložen skelet dospělého jedince. Po jeho pravé straně, v úrovni pánve, stála amforovitá zásobnice, překrytá širokou kónickou mísou, na vnitřní straně zdobenou vleštovanou osmicípou hvězdici s klínovitě šrafovanými mezipolí. V těsné blízkosti těchto dvou nádob, při distálním konci pravého humeru, stála amfora s vertikálně žlábkovaným tělem, obsahující druhý, žárový pohřeb. Kromě nedokonale spálených kostí byl až na dně amfory uložen také hliněný přeslen. Mezi amforovitou zásobnicí a stěnou hrobové jámy se nacházela neopracovaná zvířecí kost, při severní straně zásobnice, v úrovni pravého humeru, ležely tři neopracované kameny. Silicitový ústěp u křížové kosti a střep v dolních končetinách skeletu zřejmě k vlastní hrobové výbavě již nepatří.

Z druhého hrobu, vzdáleného 16 m severně od hrobu 1, se podařilo in situ zachytit již jen dno nádoby se zbytky kremace. Ve vyházené hlině pak byla spolu se střepy nalezena i železná spirálovitá růžice, pocházející snad z harfovité nebo čtyřrůžicovité spony. Půl metru od jižního okraje prvního hrobu byl na písčitém dně jámy pro stromek zachycen tmavý zásyp nejspíše severního konce třetího hrobu, který by se měl stát předmětem výzkumu v roce 1988.

L i t e r a t u r a :

Červinka, I. L. 1902: Morava za pravěku. Brno.

Skutil, J. 1936: Moravské praehistorické výkopy a nálezy 1931, OP IX, 1930-1935, 140-164.

Neue Gräber der Horákov-er Kultur in Vedrovice /Bez. Znojmo/. Auf dem umfangreichen Horákov-er Gräberfeld in Vedrovice, bereits seit dem Jahre 1902 bekannt /Červinka 1902, 250/, kam es im Jahre 1986 zu einer neuen registrierten Störung der Lokalität. Bei einem Grundmaueraushub hat man zu einem zerstörten Skelettgrab nachträglich noch vier Schüsseln gewonnen. Weitere zwei Gräber erfasste man im Dezember 1987 im Garten von J. Hejda /Vedrovice Nr. 234/. Das erste Grab war biritual - neben dem Skelett eines erwachsenen Individuums in Strecklage am Rücken mit dem Kopf nach Süden beigesetzt, stand eine Amphore mit Kremationsresten, am Boden der Urne lag ein tönerner Spinnwirtel. Die Grabausstattung bildete ein amphorartiges Vorratsgefäß mit einer Schüssel überdeckt und ein Tierknochen. Aus dem zweiten, einem Brandgrab, hat man in situ nur den Boden eines Gefäßes mit Kremationsresten erfasst. Bestandteil dieses Grabes war ursprünglich auch eine eiserne Fibel, von der man in der herausgeworfenen Erde eine spiralartige Rosette fand. Einen halben Meter von dem ersten Grab hat man beim Aushub den Nordrand vermutlich einer dritten Grabinheit erfasst, die im Jahre 1988 abgedeckt werden sollte.

ZÁCHRANNÁ AKCE V BRNĚ - BOHUNICÍCH /okr. Brno - město/

Martin Geisler, AÚ ČSAV Brno

V areálu SŠZ v Brně-Bohunicích /bývalý Pomologický ústav/ bylo na odhumusované ploše 54 x 16 m, určené pro výstavbu nové kotelny, porušeno sedm sídlištních objektů. Nepočtený a nevyrazný keramický materiál umožňoval pouze rámcové datování do halštatského období. Při severním okraji plochy byla při svahování buldozerem téměř zničena hrobová jáma. Podle údajů místních zaměstnanců obsahovala původně dvě kostry, v prozkoumaném zbytku hrobu však byla zjištěna pouze jedna. Kostra byla uložena v silně skrčené poloze na pravém boku, paže byly složeny před hrudníkem, lebka se nedochovala. Kostra byla orientována JZz-SVv, žádné datovatelné předměty při ní nebyly nalezeny.

Retungsaktion in Brno - Bohunice /Bez. Brno - město/. Im Areal der Landwirtschaftlichen Mittelschule /ehemaliges Pomologisches Institut/ hat man auf einer Fläche von 54 x 16 m sieben Siedlungsobjekte erfasst, rahmenhaft in den hallstattzeitlichen Abschnitt datierbar und ein grösstenteils zerstörtes Grab, in dem das Skelett in stark angehockter Lage auf der rechten Seite, ohne datierbare Funde, lag.

PRAVĚKÉ SÍDLIŠTĚ NA "BRABINCE" U MALHOSTOVIC /okr. Brno - venkov/

Miloš Čižmář, Pavla Horálková, Antonín Štrof, AÚ ČSAV Brno

Amatérský spolupracovník Václav Růžička z Lipůvky zjistil při povrchových sběrech nové lengyelské a halštatské sídliště. Naleziště leží v polní trati ve východní části katastru, na mírném jižním svahu jinak zalesněného návrší "Brabinka", asi 0,5 km na západ od zříceniny kostela sv. Klimenta v katastru Lipůvky. Na podzim roku 1986 byla řada objektů výrazně zasažena orbou, v jarních měsících následujícího roku pak pracovníci AÚ v Brně prozkoumali 3 ze 6 narušených objektů.

Půdorys objektu č. 1 tvořil nepravidelný ovál o rozměrech 5,2 x 6,6 m, značně členité dno bylo v hloubce zhruba 0,5 m. Z tmavého popelovitého zásypu pochází mimo jiné množství pozdně halštatské keramiky /často s příměsí tuhy/ a řada drobných kovových nálezů, z nichž chronologicky nejcitlivější jsou části plechových závěsků a spona se samostřílovým vinutím a s plastikou koníka na lučku /"Tierfibeln"/. Objekt č. 2, jehož půdorys tvořil nepravidelný obdélník s delší osou V - Z /rozměry 3,4 x 4,2 m, hloubka přibližně 0,2 m/, s kúlovou konstrukcí a s ohništěm, obsahoval rovněž pozdně halštatskou keramiku. Objekt č. 3 měl rovněž nepravidelný půdorys se 4 kúlovými jamkami, rozměry 5,8 x 8,5 m a hloubku asi 0,8 m. Z popelovitého zásypu pochází rovněž pozdně halštatská keramika a spona časně laténského konstrukce s terčem na patce

Malhostovické objekty pochází ze závěru halštatského období a jak naznačují drobné rozdíly v keramice a především v kovovém inventáři /spony/, je možné je chronologicky vřadit do H D a LT A.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1987

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně,
sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Poulik
Redaktoři: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,
Dr. J. Unger
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Grafická úprava: L. Trávníčková
Na titulním listě: nádoba únětické kultury z Újezda u Brna
Tisk: **PENTA**
Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů - neprodejné